

Тема: Практичне заняття. *Вогнища напруги в міжнародних відносинах: причини, сторони та наслідки протистояння.* Узагальнення знань за розділом II «Облаштування повоєнного світу»

Мета: визначити вогнища напруженості в міжнародних відносинах: з'ясувати причини, сторони та наслідки; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, висловлювати власні судження; удосконалювати навички роботи з історичним матеріалом, вміння працювати в малих групах; формувати інтерес до вивчення теми.

Тип уроку: урок формування компетентностей

Формувати групи компетентностей:

- *Компетентність спілкування державною мовою* для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;
- *Соціальну та громадянську компетентності* для розуміння важливості вивчення світової історії; толерантного ставлення до інших народів; виховувати патріотизм на прикладах історичних осіб;
- *Математичну* компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій;
- *Інформаційну* компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; критичного аналізу різних джерел.

Очікувані результати. Після уроку учні/учениці зможуть:

- охарактеризувати (з використанням історичної карти) територіальні зміни, зафіксовані в текстах мирних договорів з Німеччиною та її союзниками;
- дати оцінку рішенням Паризької та Вашингтонської конференцій з позицій інтересів “великих” і “малих” держав;
- визначити джерела нестабільності в Європі;
- аналізувати причини та наслідки протистояння між державами.

Тип уроку: практична робота.

Обладнання: підручник, історичні джерела, роздатковий матеріал.

Хід уроку:

I. Організація навчальної діяльності.

II. Актуалізація опорних знань.

Робота з візуальними джерелами.

- Розгляньте ілюстрації.

Франція

США

Велика Британія

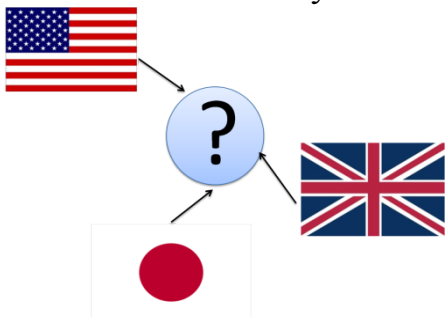

Японія.

- Пам'ятки яких країн на них зображені? (*Франція, США, Японія та Велика Британія*)
- Що їх об'єднує? (*Брали участь у мирній конференції 12 листопада 1921 р. – 6 лютого 1922 р. у Вашингтоні; Договір чотирьох держав*)
- Які ще країни приймали участь у цій конференції?
- Назвіть інші договори, що були укладені на конференції.
- З якою метою проводилася дана конференція?

Робота зі схемою.

- Розгляньте схему. Поясніть, що вона ілюструє.

- Що вам відомо про ці події?
- Сьогодні ми пригадаємо основні суперечки у післявоєнний період, визначимо їх причини, сторони та результати.

III. Практична робота.

Робота з історичним джерелом.

- Опрацюйте «14 пунктів» В. Вілсона на с. 21 підручника.
- Які основні напрямки світової політики США розглядаються у наведеному документі?
- Що відповідало прагненням народів, а що було претензією на світове лідерство?
- Поміркуйте, що стояло за тезами «свободу морів», «свободу торгівлі», «справедливе рішення колоніальних проблем» тощо.
- Чи вдалося В. Вільсону реалізувати свою програму, визначену в «14 пунктах»?

Робота з контурними картами.

- Позначте на контурній карті територіальні зміни за Сен-Жерменським договором; Тріанонським договором.

Робота з таблицею.

- Заповніть таблицю.

Рурський конфлікт

Рік	● <i>січень 1923 р.</i>
Причини	● <i>неспроможність Німеччини сплатити репарації, визначені 1921 р.</i>
Зміст	● <i>Франція та Бельгія окупувала території Рурського вугільного басейну і Рурської області, в якій була зосереджена важка промисловість Німеччини, з метою вивезення промислового обладнання й сировини.</i> ● <i>Німецький уряд закликав до пасивного опору.</i>

Результат	● <i>США та Великобританія засудили окупацію.</i> ● <i>Восени 1923 р. французькі війська були виведені із Рурської області.</i> ● <i>Ліга Націй доклала зусиль для розв'язання репараційної проблеми, наслідком чого стали план Дауеса і план Юнга.</i>
------------------	---

– Зробіть висновок про причини та наслідки Рурського конфлікту.

Робота в парах.

– Пригадайте що таке Версальсько-Вашингтонська система?

Версальсько-Вашингтонська система – система міжнародних домовленостей, що визначала відносини у світі після закінчення Першої світової війни.

– Ким була установлена Версальсько-Вашингтонська система? (*США, Велика Британія, Франція, Японія*)

– Які договори становили правову основу системи? (*Версальський, Сен-Жерменський, Нейіський, Тріанонський, Севрський мирні договори та угоди, ухвалені на Вашингтонській мирній конференції*).

– Розподіліть твердження у дві колонки та дайте їм заголовки.

Досягнення системи	Суперечності системи
● Стала основою післявоєнної міжнародної стабілізації. ● Сприяла розрядці післявоєнної напруженості. ● Оновила принципи міжнародних відносин. ● Створено Лігу Націй – першу міжнародну організацію для координації відносин між державами. ● Визнано суверенітет ряду європейських держав. ● Китай зумів зберегти територіальну цілісність. ● США посилили свою роль у світі, перетворившись на кредитора Європи.	● Умови миру були несправедливі до переможених народів, що призвело до наростання реваншистських настроїв. ● Не взято до уваги реальні можливості переможених із виплати репарацій. ● Поза системою опинилася Радянська Росія. ● Під виглядом мандатної системи фактично залишилася колоніальна система. ● Ліга Націй нехтувала інтересами неєвропейських країн. ● Центральна Європа стала регіоном політичної нестабільності, оскільки новостворені держави мали взаємні претензії. ● У новостворених державах проживали численні національні меншини, що призвело до загострення національного питання.

Вправа «Незакінчене речення».

– Доповніть речення.

● Міжнародна Паризька конференція проходила... (*18 січня 1919 – 21 січня 1920 р.*)

- Фактично роботою конференції керувала ... (*«велика трійка» - прем'єр-міністр Великої Британії Д. Ллойд Джордж, прем'єр-міністр Франції Ж. Клемансо, президент США В. Вільсон*)

- Лігу Націй прагнули створити... (*Велика Британія та США*)
- Статут Ліги Націй було затверджено... (*14 лютого 1919 р.*)
- 28 червня 1919 р. було ухвалено... (*Версальський мирний договір*)
- Основними суперниками на Далекому сході після війни стали... (*США, Велика Британія та Японія*)
- Яка держава Сходу опинилася в центрі суперечок? (*Китай*)

Бесіда за запитаннями.

- Які ж міжнародні суперечності існували в післявоєнний період?
- В чому вони полягали?
- Яких заходів було вжито для їхнього вирішення?
- Назвіть результати та наслідки міжнародних політичних протистоянь.

IV. Узагальнення за темою

Робота на окремих листах

V. Домашнє завдання.

Вивчити параграф з підручника.